



MITURI
ȘI LEGENDE



ILIADA

ISTORIA MITICĂ A ASEDIULUI TROIEI ȘI EXTRAORDINARELE
FAPTE DE VITEJIE ALE EROULUI AHILE



CORINT JUNIOR

Visul invocat de Zeus

LUÂND ÎNFĂȚIȘAREA LUI NESTOR, ZEUS ÎI APARE ÎN VIS LUI AGAMEMNON ȘI ÎI DĂ DE ÎNȚELES CĂ ZIUA FATALĂ PENTRU TROIA A SOSIT. CÂND SE TREZEȘTE, AGAMEMNON CONVOACĂ TOATE CĂPETENIILE AHEILOR ȘI LE PREZINTĂ PLANUL SĂU DE ACȚIUNE.



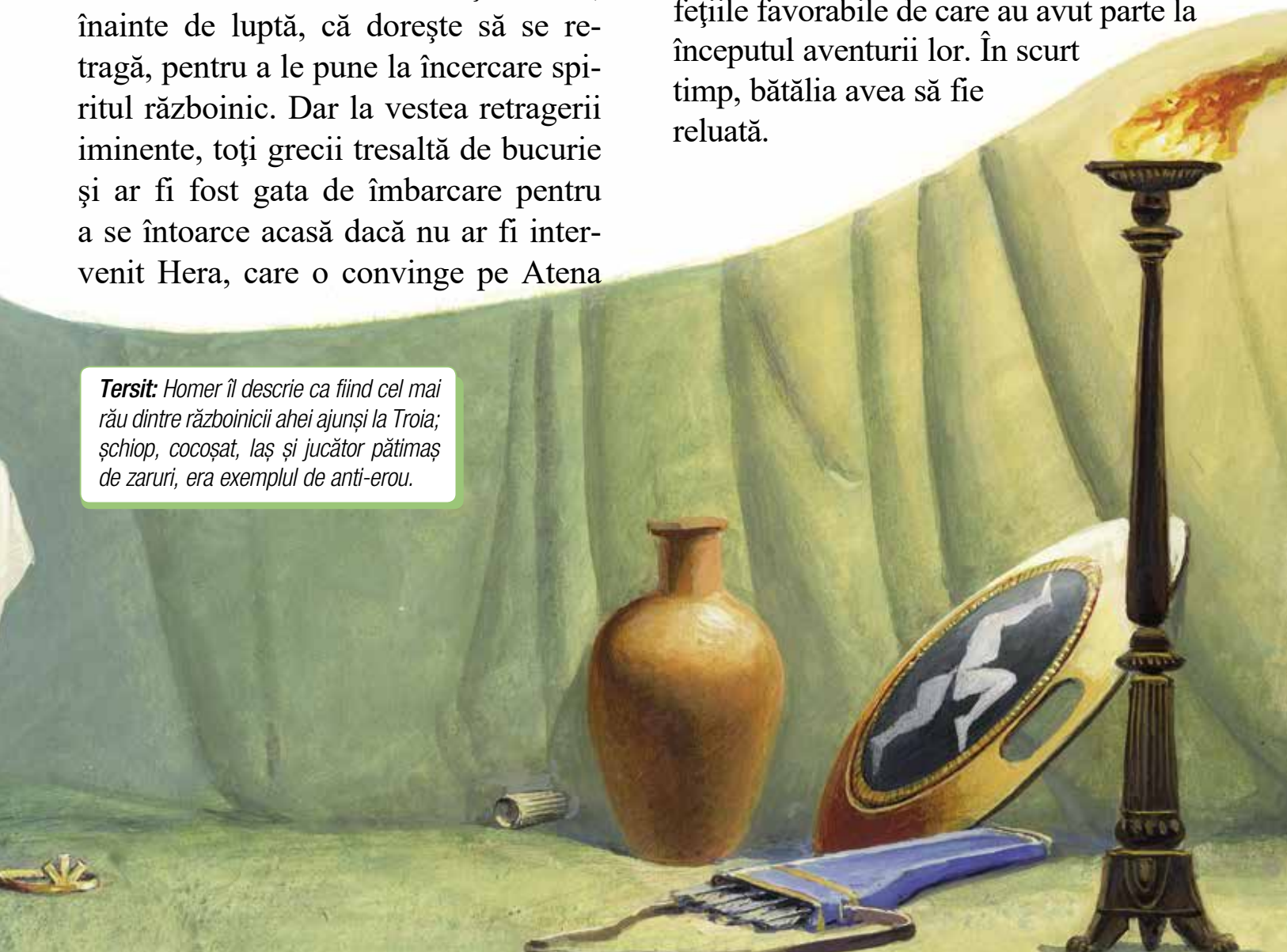
În timpul nopții, Zeus îi apare lui Agamemnon în vis ca să-l convingă să treacă la atacul final asupra Troiei. Zeus i se înfățișează atridului sub chipul lui Nestor, cel mai bătrân și mai înțelept luptător de sub zidurile Troiei, și îl îndeamnă pe Agamemnon, spunându-i că zeii doresc și chiar sprijină victoria grecilor. Când se trezește, Agamemnon convoacă imediat adunarea căpeteniilor și le povestește visul avut, spunând că are intenția fermă de a trece la atacul final. În același timp, le dezvăluie decizia de a anunța armata, înainte de luptă, că dorește să se retragă, pentru a le pune la încercare spiritul războinic. Dar la vestea retragerii iminente, toți grecii tresaltă de bucurie și ar fi fost gata de îmbarcare pentru a se întoarce acasă dacă nu ar fi intervenit Hera, care o convinge pe Atena



să-i oprească. Zeița vorbește cu Ulise, dornic să continue lupta, iar eroul aheu, după ce a primit invitația Atenei, le cere tovarășilor de arme să nu întrerupă asediul Troiei.

Este convocată o altă adunare, în cursul căreia numai Tersit, șchiop, laș și răutăcios, se opune hotărârii de a continua războiul și își îndeamnă tovarășii să se retragă. Dar este combătut cu violență de Ulise, care îl reduce la tăcere. Acesta din urmă, împreună cu înțeleptul Nestor, îi încurajează pe ahei să lupte, amintindu-le profețiile favorabile de care au avut parte la începutul aventurii lor. În scurt timp, bătălia avea să fie reluată.

Tersit: Homer îl descrie ca fiind cel mai rău dintre războinicii ahei ajunși la Troia; șchiop, cocoșat, laș și jucător pătimaș de zaruri, era exemplul de anti-erou.



Cele două armate se pregătesc de luptă

NESTOR, DUPĂ CE A REALIZAT JERTFELE RITUALE, ÎI SPUNE LUI AGAMEMNON SĂ DESFĂȘOARE TRUPELE. MESAGERA ZEILOR, IRIS, IA ÎNFĂȚIȘAREA LUI POLITESȘI MERGE LA ADUNAREA TROIENILOR CA SĂ-L ÎNȘTIINȚEZE PE HECTOR DESPRE PLANUL DUȘMANILOR ȘI CA SĂ-L ÎNDEMNE SĂ CONTRAATACE. EROII TROIENI ȘI ALIAȚII LOR SE ADUNĂ PE CÂMPUL DE LUPTĂ.

Eroii ahei se pregătesc de luptă. În cursul unui banchet cu ceremonii de invocare a bunăvoinței zeilor, își pun armurile și aduc jertfe zeilor, cerându-le protecția, ca să scape de moarte și să câștige războiul. Astfel, armata aheilor își desfășoară trupele pe câmpie. În timp ce aheii aleargă dintr-o parte în alta a câmpului, ocupați cu

pregătirile de luptă, Iris, zeița curcubeului și mesagera zeilor, este trimisă de Zeus în tabăra troienilor, unde s-a adunat consiliul. Ajunsă acolo și luând înfățișarea lui Polites, fiul Hecubei și al regelui Priam, spionează cu atenție mișcările din tabăra dușmană ca să le înțeleagă intențiile și-i vestește lui Hector iminentul atac al aheilor asupra zidurilor Troiei, aceștia fiind

adunați în număr mare sub zidurile cetății.

Hector acceptă imediat propunerea zeiței, recunoscând-o după glas, și pune de îndată capăt adunării. Toții oamenii lui fug la arme și la cai și se pregătesc de marea confruntare. Într-o clipită, soldații sunt pregătiți și se urcă pe colina din fața cetății, numită Batia, și conform, legendei, mormântul Mirinei, zeița Luna, adorată în Asia Mică. Pe această înălțime, teucrui și aliații lor iau poziția de luptă. Căpetenia troienilor este viteazul Hector cu coif strălucitor; în timp ce în fruntea dardanilor se află Eneas, fiul muritorului Anhise și al Afroditei, zeița frumuseții. După ce armatele au ocupat pozițiile de luptă, urmează o suită nesfârșită a forțelor troiene, a aliaților lor, cei mai însemnați războinici prezenți pe câmp.

***Iris:** zeița curcubeului; era fiica lui Thaumias, un zeu al mării, și al Electrei, nimfă a oceanului (oceanidă). Ea era o tânără cu picioare iuți ca vântul, care transmitea mesaje și poruncile din cer.*





Duelul dintre Paris și Menelaos

PARIS, CĂRUIA HECTOR ÎI REPROȘASE CĂ FUGISE LA VEDEREA RIVALULUI MENELAOS, ÎȘI FACE CURAJ ȘI-L PROVOACĂ PE MENELAOS LA DUEL: ACELA DINTRE EI CARE VA IEȘI ÎNVIINGĂTOR DIN CONFRUNTARE O VA AVEA PE ELENA ȘI RĂZBOIUL TROIEI SE VA ÎNCHEIA. ÎNCEPE DUELUL ȘI MENELAOS ESTE PE PUNCTUL DE A CÂȘTIGA, DAR INTERVINE AFRODITA, CARE-L PUNE PE PARIS LA ADĂPOST. AGAMEMNON INTERVINE ȘI-L DECLARĂ ÎNVIINGĂTOR PE MENELAOS.

Când cele două armate se află față în față, Menelaos îl zărește pe Paris în mulțime și-l urmărește ca să se lupte cu el, dar tânărul, înspăimântat, o ia la fugă. Hector vede scena și-l admonestează în cuvinte foarte dure. Așa că Paris, ca să-și salveze onoarea, propune să remedieze situația printr-un duel la care îl va provoca pe Menelaos

și în care se va decide cui va reveni Elena și toate bogățiile ei, de acesta depinzând soarta întregului război. Hector primește cu entuziasm propunerea lui Paris. După ce a adus jertfe de îmbunare zeilor, cei doi rivali încep duelul. Când situația ia o întorsătură defavorabilă pentru Paris, sosește Afrodita și-l pune la adăpost, ascunzându-l într-o negură salvatoare și

ducându-l în Troia. Aici Elena îl ceartă cu duritate pentru că s-a retras din duel.

În acest timp, Menelaos își iese din fire de mânie, căci ar fi dorit să se lupte și să-l învingă pe dușmanul Paris. La scurt timp, Agamemnon îl declară oricum învingător în duel și proclamă sfârșitul războiului. Din înaltul Olimpului,





zeii au observat toate aceste lucruri. Acum Zeus ar vrea să încheie războiul, dar consoarta sa, Hera, dorește cu orice preț distrugerea Troiei și, astfel, repornește bătaia printr-o înșelătorie, trimițând-o pe Atena în mijlocul teucrilor. Aceasta este trimisă pentru a întrerupe armistițiul: luând înfățișarea troianului Laodocos, îl convinge pe arcașul Pandaros să-l lovească pe Menelaos. În acel moment, se aprinde scânteia luptei în care războinicii se confruntă cu ajutorul zeilor: Atena de partea aheilor, Ares, de partea troienilor. În învâlmășeala confruntării, cad primele victime, mai ales din rândurile troienilor și ale aliaților acestora.

Viteazul Diomede

SUB ZIDURILE TROIEI, DIOMEDE ESTE AUTORUL UNOR FAPTE DE VITEJIE EXTRAORDINARE. ÎI ÎNFRUNTĂ FĂRĂ TEAMĂ ATÂT PE ADVERSARI, CÂT ȘI PE ZEII CARE-I SUSȚIN; SE LUPTĂ CU ARCAȘUL PANDAROS, CEL DE NEÎNVINS, CĂPETENIA LICIENILOR; ÎI ATACĂ PE ENEAS ȘI PE MAMA SA, ZEIȚA AFRODITA, ȘI CHIAR PE ARES, ZEUL RĂZBOIULUI, RĂNINDU-L CU SULIȚA. HECTOR LE CERE FEMEILOR TROIENE SĂ OFERE JERTFE ZEILOR CA SĂ-L ȚINĂ PE DIOMEDE DEPARTE DE CÂMPUL DE LUPTĂ.



Diomede, fiul lui Tideus, este unul dintre cei mai viteji eroi ahei, fiind protejat de zeița Atena, care îi inspiră marele fapte de eroism, transmițându-i forță și curaj. Diomede, în timpul războiului, înfruntă numeroși eroi, printre care Pandaros și Eneas. Mai întâi, Pandaros îl rănește pe Diomede cu o săgeată, dar acesta, ajutat de Atena, aruncă sulița spre Pandaros și-l omoară. Eneas se năpustește cu lancea și scutul, dar Diomede îl doboară cu o piatră mare; Eneas era în pericol de moarte, dacă nu ar fi intervenit Afrodita, mama sa, care și-a aruncat mantia peste fiu

și l-a tras afară de pe câmpul de luptă. Diomede îi urmărește, aruncă sulița și o rănește pe Afrodita, așa încât fiul ei cade. Apollo, care era și el un susținător al troienilor, îl ceartă pe Diomede pentru îndrăzneala de a se măsura cu zeii. Acesta, cuprins de spaimă, se retrage. Apollo îl învăluie pe Eneas într-un nor și-l duce la loc sigur. În acest fel, Hector și Eneas, care a intrat între timp pe câmpul de luptă, reușesc să respingă înaintarea dușmanilor.



Hector se întoarce la Troia

HELENOS, GHICITORUL, FIU AL LUI PRIAM ȘI FIDEL SFETNIC AL FRATELUI SĂU, HECTOR, ÎL INVITĂ PE EROU SĂ SE ÎNTOARCĂ IMEDIAT ÎN TROIA. ANDROMACA, ÎNGRIJORATĂ, ÎL IMPLORĂ PE HECTOR SĂ SE RETRAGĂ DIN RĂZBOI. DAR EROUL REFUZĂ INDIGNAT ȘI PLEACĂ DE LA SOȚIE ȘI FIUL ASTIANAX. URMAT DE PARIS, SE ARUNCĂ IAR ÎN IUREȘUL LUPTEI ȘI SOARTA RĂZBOIULUI PARE SĂ ÎNCLINE ÎN FAVOAREA TROIENILOR.





Astianax: fiul lui Hector și al Andromacăi, adevăratul său nume era Scamandrius, dar a fost numit Astianax, „domnul cetății”, de către troieni, în onoarea tatălui său, Hector, singurul capabil să salveze cetatea Troia.

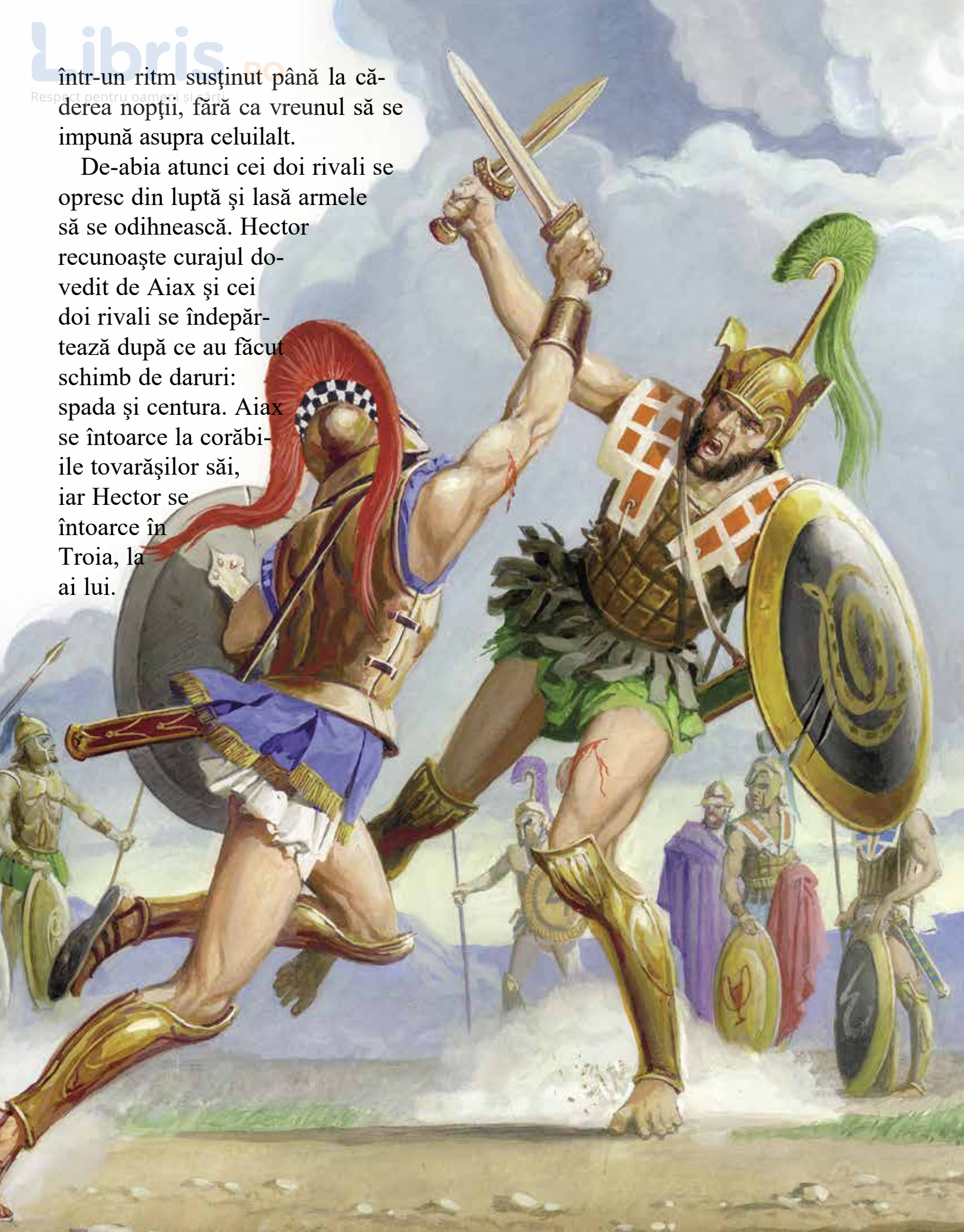
Helenos, tânărul frate al lui Hector și clarvăzătorul Troiei, îi sugerează căpeteniei troienilor să se întoarcă în cetate și să-i ofere jertfă Atenei ca să înceteze daunele produse de dezlănțuirea lui Diomedee. Hector se duce în grabă la Troia. Între timp, Diomedee vede un troian înaintând spre el și, impresionat de curajul acestuia, îl întreabă cum se numește. Este Glauco, căpetenia războinicilor din Licia, aliații Troiei. După ce s-au recunoscut, amândoi refuză confruntarea, deoarece îi unea o veche legătură de camaraderie și schimb de daruri.

În cetate, regina Troiei, Hecuba, îi oferă Atenei haina ei cea mai prețioasă

și o imploră să-i cruțe poporul, dar în zadar. Hector pornește să-l caute pe Paris și-l găsește lângă Elena, curățându-și armele. Îl ceartă și-i poruncește să se întoarcă în luptă. Apoi se desparte de Paris și de Elena ca să-și întâlnească soția și fiul. Andromaca se află la Porțile Scheiene, de unde observă, cuprinsă de groază, câmpul de luptă. Când își zărește soțul venind, îi fuge în întâmpinare cu micuțul Astianax în brațe, plângând de bucurie că-l vede viu și nevătămat și rugându-l fierbinte să se întoarcă acasă. Hector însă îi reamintește că datoria morală a unui prinț este aceea de a-și arăta vitejia în bătălie.

într-un ritm susținut până la căderea nopții, fără ca vreunul să se impună asupra celuilalt.

De-abia atunci cei doi rivali se opresc din luptă și lasă armele să se odihnească. Hector recunoaște curajul dovedit de Ajax și cei doi rivali se îndepărtează după ce au făcut schimb de daruri: spada și centura. Ajax se întoarce la corăbiile tovarășilor săi, iar Hector se întoarce în Troia, la ai lui.



Confruntarea dintre Hector și Ajax

ATENA SE PREGĂTEȘTE SĂ INTERVINĂ ÎN SPRIJINUL AHEILOR, DAR APOLO PROPUNE UN ARMISTIȚIU ȘI ZEIȚA ACCEPTĂ. CEI DOI PLĂNUIESC ÎMPREUNĂ CA HECTOR SĂ-L PROVOACE LA DUEL PE CEL MAI PUTERNIC DINTRE AHEI. PRIN TRAGERE LA SORTI, AIAH TELAMONIANUL ESTE CEL CE SE VA DUELA CU HECTOR. CONFRUNTAREA DINTRE CEI DOI RIVALI ESTE CUMPLITĂ ȘI LUPTA SE DĂ FĂRĂ OPRIRE PÂNĂ LA CĂDEREA NOPTII, CÂND SUNT NEVOIȚI SĂ DEPUNĂ ARMELE.

Hector, Paris și Glaucos trezesc curajul în sufletele troienilor, în timp ce zeița Atena îi susține pe preferații ei, aheii. Pe câmpul de luptă, Atena vorbește cu zeul Apollo și-i acceptă propunerea de a suspenda confruntările între armate și de a le înlocui cu un duel între doi vajnici eroi din fiecare parte. Apollo însuși îi sugerează această idee lui Hector, care se oferă să lanseze provocarea. Dar niciunul dintre ahei nu are curajul să răspundă, căci, pe de o parte, se tem să accepte provocarea, iar, pe de alta, se rușinează să o respingă.

În cele din urmă, Menelaos se arată dispus să se dueleze cu Hector, dar Agamemnon recurge la toate mijloacele ca să-l facă pe fratele său să se răzgândească: este o nebunie, nici măcar Ahile nu a acceptat provocarea lansată de Hector! Atunci, înțeleptul Nestor, bătrânul rege din Pilos, se adresează direct aheilor, cerându-le să aleagă un erou. În urma tragerii la sorti, Ajax este rivalul desemnat al lui Hector. Duelul continuă

